

JURNAL

МЕНТРО ПЕШИДИПЕА ИТИИДЕЛОРОЎ НАТЮРАЈЕ ИИ ЕСАКТЕ, ИИ ТОАТЕ КЈАСЕЈЕ.

BCU Cluj / Centrul de Cercetare Științifică a Universității din Cluj

de

PROFESOR DOCTOR IULIU BARASH.

№ 20.

(Англ. ал. др. и др.)

Български

Mai 22, 1857.

Копиреца. Издана Черк. № 151. Издана в Едит. Mesmerismul și Magnetismul animal. Копиреца и итигиче мичи.

Издание Черк.

Дифицил, кепр ми импосибил, este d'a мѣ-
сѣра Издана черк. кѣ тоате ачестеа, омѣлѣ
а кѣчелѣ а калкѣла Издана firmament. аѣ,
адекѣ дистанце ковршитоаре але корпѣрилорѣ
черешти де ла пої ми а есприма ачесте дистанце
ин пѣмере. Негрешитѣ кѣ ла ачесте пѣмере, о
ероаре ин кѣ-ва мѣ де милиоане мѣ географиче,
нѣ о нимикѣ. Мѣ де ани, оаменѣ с'аѣ окѣпатѣ
кѣ ачесте кѣстѣни инalte; инсѣ сѣнтѣ нѣмаѣ пѣ-
динѣ секѣлѣ де кѣндѣ с'а дескоперитѣ адеврѣпата
теорѣе а Астронимѣи, адекѣ нѣ кѣ пѣмѣнтѣлѣ е
ин центрѣ ми соареле кѣ стеле се инвѣртескѣ им-
превѣзрѣлѣ лѣ, дѣпѣ кѣмѣ се крѣдеа ин антикѣ-
itate, чѣ дѣн контра, кѣ соареле este ин центрѣ
ми импревѣзрѣлѣ лѣ се инвѣртескѣ пѣмѣнтѣлѣ,

лѣна кѣ тоате планетеле. Инainte кѣ кѣте-ва сѣте де
ани, чѣне арѣ фи зисѣ ачестеа, нѣ нѣмаѣ кѣ н'арѣ
фи fostѣ аскѣлатѣ, ва инкѣ арѣ фи fostѣ осѣндитѣ
кѣ инкѣсоареа ми ате кѣнѣрѣ. Де ачестеа Coper-
nicu, чѣлѣ д'интѣиѣ чѣ а дескоперитѣ ачестѣ сѣ-
темѣ астронимѣкѣ, а пѣбликатѣ оперѣле сале пѣ-
динѣ инainte морѣи сале, ка сѣ нѣ пѣ perse-
кѣтатѣ ин виаѣ са; апої *Kepler* инт'адеврѣрѣ а
сѣферитѣ мѣлѣ ин виаѣ са пѣ пѣмѣнтѣ, дѣн каѣза
марѣлорѣ дескоперѣрѣ чѣ а фѣкѣлѣ ин черѣ. Акѣмѣ
шѣмѣ кѣ пѣмѣнтѣлѣ нѣ се афлѣ ин центрѣлѣ ѣни-
версѣлѣ, чѣ кѣ este нѣмаѣ ка о пѣкѣтѣрѣ ин
маре, ин мѣжлокѣлѣ пѣнѣмератѣлорѣ лѣмѣ чѣ се
афлѣ ин ѣниверсѣ.

Ин Астронимѣе, сѣпѣнтѣлѣ ѣманѣ а чѣлеврѣтѣ

челе маї маї трізмфрї. Метоаде нхое ін калкэле, instramente інженіоае, ії а дескісї інфінітатеа снацієлї лїмеї; апої разеле лїмінеї ії с'аї фїксії коарделе кє каре мїсїра дистантеле Черєлї. Дїфікїлїтїле ачестей мїсїрєрї сїнтї імєнсе, кїчї фїндї-кї пїмїнтєлї се мїшкї шї тоате стелеле нє стаї нїчї єнї мїнїтї ін рєпаосї, де ачєа лїнєште обсерваторєлї єнї рєнкї стєлїлї, нємїшкєтї де єнде арї пїтєа сї факт мїсїрєтєа са. Де мїлє опї омєлї єра сїлїтї прїн сїпозїцієнї а черка, дакї єпеле феномене н'арї пїтєа сї се єспїлїче дєпї єпєлє феноменє сїпозєтє.

Дар кє чє instramente аї пїтєлї сї мїсїрє Черє? Раза лїмінеї шї єнїєлї аї фостї сїнєрєлє мїзлєачє, каре єраї ін дїспозїцієнєа Астронмєлї. Дар чє ідєє кїтєзїтєає а фостї ачєа каре шї а їмєїнєтї а мїсїра їдєєлє лїмінеї шї кє дїуса а мїсїра, їнтокмєлї кє кє стїпєнє, очєєнєлї стелєлєрї дїн Черє. О обсервєцієнє сїмплє а пїсї нє астронмїї їнєнїєшї їн стєрє д'а калкєлє їдєєлє лїмінеї. Адекї їмїрєїєрєлї лїї Ієнїтєрї, чїркєлє патрє сателїгї (саї лєпєлє лїї Ієнїтєрї) ашєа де апроєнє, їн кїтї маї їн тоате нондїлє се факт нєвїзїєдї шї аскєншї їн ємєрєа каре планєтєа лїї Ієнїтєрї (кє єнї корпї опакї) о арєнкї їндєрїтєлї сїє. Дєпї мїнїтєлї їн каре ачєшї сателїгї се факт нєвїзїєдї шї єарї се арєлї, дєпї ачєєстє зїкї, Астронмїї аї калкєлєлї нє нємєлї їмїрїєрїє лїї Ієнїтєрї, чї кєарї ачєєстї чїркємстандї сєрєлї акємї нєвїгаторїєлї нє очєєнї, а аїлє єнде сїнтї; апої аї шї обсервєтї кї ачєшї сателїгї аї Ієнїтєрєлї аєнєгї маї їрїзїї їн локєлї єнде трєвєє сї фїє дєпї калкєлє шї с'а арїтєлї кї дакї нїї (пїмїнтєнїї) нє аїлємї кї 42 мїлїєнє дє мїлє маї дєпєрє дє Ієнїтєрї, аскєндєрєа саї єкїпєлє сателїгїєлї лїї Ієнїтєрї, сєсєшє кє 17 мїнїтє маї їрїзїї; алї дєтї, кїндї сїнтємї кє 42 мїлїєнє маї апроєнє дє Ієнїтєрї, єкїпєлє сателїгїєлї сїї, сєсєкї кє 17 мїнїтє маї нєїнє, дїн каре апої аї кєпкїсї, кї раза лїмінеї стрїєтє снацієлї дє 41,900 мїлє гєогрєфїчє їнтр'о сєкєндї, прїн єрмєрє кїндї сїнтємї кє 42 мїлїєнє дє мїлє маї дєпєрє, разєлє сателїгїєлї аї трєвїнєдї дє 17 мїнїтє кє сї стрїєтє ачєстї снацієлї.

Єрмїндї їн ачєєстї калкєлї, аї гїсїтї кї лїмїнє лїнєї арє трєвїнєдї нємєлї д'о сєкєндї кє

сї аєнєгї лє нїї, дар дє лє сєаєрє арє трєвїнєдї дє 8 мїнїтє; дє лє планєтєа Нєптєнї, (чєа маї дєпєрє дє нїї їн сїстємєлї сєлєрї) лїмїнє арє трєвїнєдї дє 4—5 орє. Дар лє стелєлє фїкє, снацієрїє дєвїнї атїтї дє кєвїршїтєає їн кїтї дистантєлє лєрї сї дєсємнєєлї прїн нємїрєлї анілєрї, каре лїмїнє арє трєвїнєдї кє сї аєнєгї лє нїї, адекї нє дєпї нємїрєлї дє мїлїєнє чї дє вїлїєнє (єнї вїлїєнї єстє єнї мїлїєнї їмїєлїтї кї єнї мїлїєнї) дє мїлє гєогрєфїчє!

Кє сї аїєлї о ідєє дє дїстанєа стелєлєрї фїкє дє лє нїї, астронмїї аї лєтїлї мїрїмєа шї пїтєрєа лїмінеї стелєлєрї дрєнтї мїсїрє; дар астє сїнтї мїсїрє нєсїрєрє, кїчї нє д'о пєрє маї тоате стелєлє фїкє сїнтї атїтї дє мїчї, їн кїтї се арїтї їн телєскєпї нємєлї кє нїшє пєпкє лїмїнєає, дар нє дєтї пєрє лїмїнє єстє сїпєсї лє фєлєрїмї дє їнїєнє їн кїтї кєарї їнстрємєнтєлє онїчє чєлє маї єсєкє, нє нїтї сї скєпє дє грєшєлї їн рєпєрїєлї ачєстє. Ѓнтокмєлї кємї гєомєтрєлї мїсїрїє кїмїлє, прїн єнїєрїєлє кєрє факт єнї кє алї дїсєрїтєлє обїєктє чє се аїлї нє кїмїєлї ачєстє, ашєа шї астронмєлї мїсїрєа бєлєа Черєлї прїн єнїєрїєлє чє факт стелєлє фїкє єнє кє алї, їн рєлєцієнє кє вєдєрєа са. Кїндї дєої астронмїї се аїлї дєпїрїтєлї єнї дє алї кє сїтє дє мїлє гєогрєфїчє (їнєлї амїндєої аїлїндї-сє сїєлї ачєлєшї Мєрїдїєнї) шї амїндєої се єїлї їнтр'єнїє тїмїє лє лєпї (саї лє о алї стєа), атєнї фїє-кєрє дїн єї вє дєчєа лєнє сїє о алї стєа; апої єнїєлї кєрє фєчє ачєстє дєоє стєлє їн окїєлї обсерваторєлї, се нємєшє *Parallaxa* лїнєї. Астронмїї нєсєдї їнстрємєнтє кє кєрє мїсїрє *Parallaxe*лє корпєрїєлї чєрєшї кє о мєрє єкєсєкїтєтє; кїчї дє мїрїмєа лєрї дєнїндє кєпєшїнєлї а дєвїрєтєї мїрїмї а корпєрїєлї чєрєшї. Кє кїтї єнї корпї чєрєскї вє фї маї апроєнє дє нїї, кє атїтї *Parallaxa* лїї є маї мєрє. Дїн кєпєрє, кє кїтї єнї корпї чєрєскї є маї дєпєрє, кє атїтї *Parallaxa* лїї є маї мїкї; дє ачєєа стелєлє фїкє (кєрє сїнтї дє нїї дєнїрїтє д'о дїстанєлї кєвїршїтєає) аї о *Parallaxa* ашєа дє мїкї їн кїтї скєпї дїн обсервєцієнєа Астронмїєлїєрї. Нємєлї лє єпєлє дїн стелєлє фїкє, Астронмїї аї рєкїшїтї а гїсї о мїкї *Parallaxe*, акємї а кєлєкєлєлї дїстанєа лєрї дє лє нїї шї аї гїсїтї, кє стелєлє фїкє чєлє маї апроєнє дє нїї, тїтї аї о дїстанєлї дє 12

bilioane mile geografice mi lămina lorș are trebzînguț de $9 \frac{1}{4}$ ani, ka sș ajnngș la okii pomștri. Totș ei aș deskonepitiș, kș sîntș znеле din stelele fixe ale kșpora lămîni aș trebzînguț de 43 de ani, ka sș ajnngș la noi; dar eatș aitiș esempluș: steașa Alcyorn, are trebzînguț de $498 \frac{1}{2}$ ani ka sș triminguț pazele ei nișz la noi. Așa dar ori—ce pazș a așestei stele ce o vedemș akșmș, a plekatș d'akolo nainte $498 \frac{1}{2}$ ani! Kitiș de departe trebșe sș fie așeastș stea de noi, kîndș lămîna kș izueala ei estrapordinarș (de 41,000 mile intp'o sekundș) are trebzînguț de aproape 500 de ani, ka sș ajnngș la noi! Așeastș stea este çentrușz znei mișkșpi maři in Çerș, este de $91 \frac{1}{2}$ ori mai mare de kitiș soareșe nostruș, (kare este prekșmș știmș d'znș milionș mi $\frac{1}{2}$ parte mai mare de kitiș pșmîntșlș nostruș!)

Totș prin paza lămînei s'a mșșzratș mi distanșa gșșnelorș de stele nșmite in limba bșlgarș: kalea lși Traianș, (la voie lactee.) La okii roi se inșzșușeazș așeastea parkș e o bandș lămînoașz ne Çerș, dar obserbindș kș teleskonii, Astronomii aș vșzștș kș este komșșzș aproape de 20 milioane de stele, fie—kare dintp'a çeste stele fiindș znș soare çentrușz pentru znș sistemș de planete, întokmai ka soareșe nostruș! Ei aș kalkșlatș mi diametrușz așestși inelș ovalș (kalea lși Traianș), kare traverșz Çerșlș mi aș gșșitș, kș așestș diametruș, este atitiș de monștrșș in kitiș paza lămînei ka sșlș pștrșnzș, aș avea trebzînguț de 6760 de ani! Sistemșlș nostruș solarș se aflș in mișkșkșlș așestși diametruș, de așeeș lămîna stelelorș din kalea lși Traianș, aș trebzînguț aproape de 3000 de ani ka sș ajnngș la noi!

Kitiș de admirabile sș fie deskonepitișle Astronomilorș, este inkș mi mai admirabilș d'a vedea, kș toate așeste deskonepitiș, omșlș le a kîștitatș kș instrșmente foarte inșenioașe. Intp'așeste instrșmente, znеле sîntș atita de inșenioașe, in kitiș kearș deskonepitișea lorș meriteazș a lșșștra sekoșlșlș nostruș. Altele sîntș foarte simșle, dar efektșlș lorș este foarte imuoptantș; intpe așeste nșmimș *Pendula*. Kare instrșmentș este mai simșle de kitiș o pendșlș? Kîndș legșmș o bșkatș de ferș la kșpștișlș znei sforș mi çinemș kșpștișlș çelș—latș in mișz,

mișkîndș çeva mîna, atșnçî sfoara va inçene a se mișka inkoaçe inkolo; eatș o pendșlș. Znș lșkș de nimikș, o sș zikș çine—va, dar așestș lșkș de nimikș a prodșș deskonepitiș imense. Aștș—felș a deskonepitiș Newton prin pendșlș, leșea gravitișdei, adekș kșzș, de çe toate korpșzile çeremși se mișkș znșlș impreçizșrlș aatișia mi nș kadș znș neste altș. Totș prin diferitele oscilatișni ale pendșlei, s'a deskonepitiș, kș pșmîntșlș este znș sferoidș, adekș znș globș țrștitș la amîndșoi poliș. Totș pendșla a arștatș kș, kîndș lșna se aflș in drentșlș kontinentșlș, este mai mșlș atrapș de kștre dînsșlș de kitiș kîndș se aflș in drentșlș oçeanșlș. Apoi dakș Astronomii aș aflatș, prin pendșlș, mșrșimea atrakçionei korpșzilorș çeremși, mi ne d'altș parte prin observaçioneș Paralaxei lorș, aș aflatș mșrșimea dimensișnei lorș, de așeeș era leșne sș aflș mi desimea lorș, adekș kîte kîntșpreskș. Pezștateteș çerçzilorș çe s'aș fșkștș in raportșlș așesta, sîntș admirabile. Așa s. e. aș deskonepitiș kș (abia de kreçșt) desimea globșlș pșmînteskș este 5, adekș dakș globșlș pșmînteskș era totș de apș, aș kîntșpi $\frac{1}{5}$ parte de kitiș akșmș. Masa Soareșlș are nșmai a patra parte din desimea pșmîntșlș, mi desimea lși șeamșlz kș așeeș a lemșlș de donșpi; desimea lșnei este ekșalț kș așeeș a lemșlș de mșrș; dar planeta lși lșniterș este lșidș (ka açidșlș nitriçkș), ne kîndș Mars are desimea lemșlș de bpadș mi Merçzș e așa de tare mi de deșș ka diamantș. Eatș kșmș a kștezatș omșlș a kîntșpi pșmîntșlș, lșna mi kearș Soareșe mi a zîçe kîçî fșnçî kîntșrește mi kitiș de deșș este!

O altș șepie de kônçlșzișni eșite totș din așeste prinçipiș, a fostș kalkșlșlș, kitiș de greșe trebșe sș fie diferitele korpșzi ne diferite planete; kșçî e invederatș kș, kș kitiș mai mare mi mai deașz va fi o planetș, kș atitiș va atraçe kș pștepe mai mare toate korpșzile çe se aflș ne șșpșfașa lși; prin șrșmare, așeste korpșzi vor deveni mai greșe. Din kontra, kîndș o planetș este mai mikș de kitiș pșmîntșlș, korpșzile vorș fi ne șșpșfașa ei mai șșoare de kitiș ne Pșmîntș. Aștș—felș aș deskonepitiș kș, ne șșpșfașa lșnei toate korpșzile sîntș de 5 ori mai șșoare de kitiș ne pșmîntș; din kontra, ne șș—

прафаца Соарелѣи, корпѣриле сѣнтѣ кѣ 28 опѣ маї греле де кѣтѣ не пѣмѣнтѣ. Аша дар знѣлѣ дѣн пої, не сѣпрафаца лѣнеї арѣ фѣ шорѣ ка о па-сере, еарѣ фѣн соаре арѣ фѣ аша де грѣѣ фѣнокмаї ка о статсе де ферѣ.

Astă-feră a kondăşă o serie de konkăzişni ştiinţifice pe omă, ka să kănoaskă sekretele Червѣлѣи, ka kăndă ară fi asistată elă la kreăzişnea lămeї! fntp'adevără kă drentă kăvintă, Astronomia se nămeshte « floarea ştiinţelor! »

Нѣлѣлѣ фѣн Егѣптѣ.

Егѣптѣлѣ este ăara tradişniiloră ăeloră maї antice. Nămesle ei face să naskă fēn poї imăşini mirăkăloase mi săvenire ăigantice, adekă kapitale, ăetate d'o fēntendere imensă kă săte de porăi; faimoselă labirintă, kă săte de odăile sale ne pēmintă mi săv pēmintă; piramide ăigantice, kăldipea ăea maї majestoasă mi ăea maї antikă ăo esistă ne pēmintă; Hieroglyphele, ăeste ăerăkări ăele maї remărkăbile, prin kare oamenii ăă kătată fēnainte atita mi de ăni, ă'şmi esprima znălă ăalăia ideile loră prin skrisă, fēnsă prin imăşinestrănie, nă prin ăitere; ănoi Măşmi, prodăkţelă arteї kărioase ăitate ăkăşă, d'ă imbalsama korăpările morăiloră ka să nă se nătrezeaskă mi să pēmie aша bine konservăđi mi de ăni, prekăşă o vedemă fntp'adevără la Măşmile dēn Егѣптѣ, kare se ăflă fēn năzėriile antikăităđei fēn Егropa, znđe se ăflă Măşmi kadaveriloră de ătita mi de ăni, bine konservate dar negre ka kărvăşni mi ătita de frađite fēn kătă kăndă năne ăine-vămăna ne dēnsele, fēndă se fakă pălvere.

Егѣптѣлѣ este o ăară esăenşionale; kăvi kăşimă ăkolo nişte ăirkomştanăe, kare nă le kăşimă la niăi o ălă ăară. Егѣптѣлѣ ă fostă năşma ştiinţeloră mi ă kălărei Егropeloră; kăvi ălăfăvătelăşă mi ăpta skrieperei ă venită de la Егѣптѣ la Елада, de la Елада la Roma mi de la Roma la tođi pōzăi ăirkōtoră ăi Romeї. Егѣптѣлѣ este prima ăară fēn istoria oameniloră, znđe vedemă despotismăşă mi tirania, violăndă osnăitalitatea, făkăndă ne znă pōzălă lăvăş, sklavăş; dar totă odăte vedemă ăkolo o pedeaşă esemplără, ătănfăndă ne tirăşă, ăkōpărăndă lă kă păşine mi ămălăşăşne. Totă fēn Егѣптѣ ăfară d'ă ăeste ăirkomştanăe esăenşionale fēn lăşnea morălă, kăşimă mi ătele maї fēnsenate, fēn lăşnea fizikă fēn fēnpredăşăriile klimătice, meteorolođice mi fēn

raporţelăş fēnăeloră năşrale. Noi vomă vorăi ăiăi maї kă seamă d'ăeste nărtăkălarităđi.

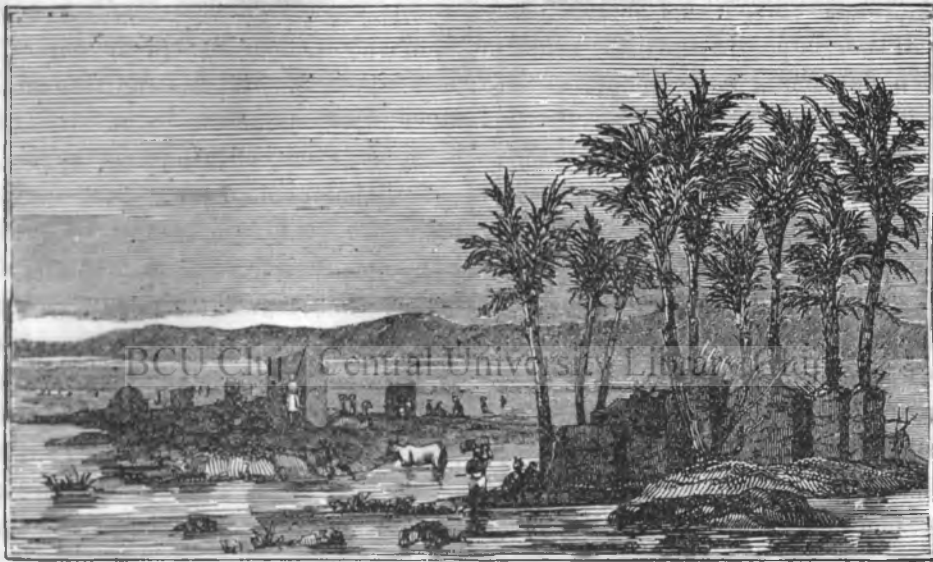
Егѣптѣлѣ se fēntinde de la 22° nişă la 32° lăđime de nōrdă mi de la 45° nişă la 52° lăşăime. Kătre nōrdă este năşăvinită de măreă Mediterănă; kătre Estă de măreă romie, Arabia mi ştrăimtoareă de Suedi; kătre Bestă de desepă de Barkă mi kătre săđă de Năşia. Totă Егѣптѣлѣ ăre o săprăfăşă de 367,000 mile (franăeze) nătrăte mi se fēnparte mi Егѣптѣлѣ fēnferioră săş Delta, kare se kōţăraute kătre măreă Mediterănă. fēn Егѣптѣлѣ mediană săş Neptenonide mi Егѣптѣлѣ săşuperioră săş Thebaide.

Ăcestă ăară este ştrăvăţăte de la săđă kătre nōrdă prin răşă Nălă, prină ăestă răşă, kare eарăşni ărăte felerpimă de ăirkomştanăe esăenşionale, prekăşă vomă vedea fēndăte.

Isvoarele Nălăşă, săntă fēnkă ăkăşă o pōblemă ăeografikă. Skođianăşă Bruce, ă zăşă kă (fēn ănelă 1776) la kăşită fēn Abyssinia, fēnsă ăcestă s'ă kontestă maї ne şrămă. Tođi ăeografii modėrni săntă de opinăşne kă Nălăşă deskrisă fēn antikăitate kare đănt Ptolomei, enea dēn nărăteă nōrdăkă ă mēşăilorăş năşmiđi « Lunăi », este « Nălăşă-ălăşă » săş Bahr-el-Ăbiadh ălă Arabilor. Ăcestă răşă ăse dēn năşmiđi măşăđi săv 7° lăđime nōrdăkă, kăre kătre Nōrdă Bestă mi ne şrămă kătre Nōrdă znđe tokmă săv 16° lăđimeă nōrdăkă elă fēnpresăş ăele sale kă ăele ăle ălă Bahr-el-Ăzrek. Ăkăşă răşă đevine d'o lăđime ăbondintă de 260 niăoare mi s'ărăşnikă fēn lăkălă Tzana săş Dembea. De mi Nălăşă ştrăvăte ăestă lăkă la o lăşăime de 5 mile ăeografice, kă toate ăeştea, ăelesale nă s'ămesătikă kă ăeleă ăle lăkăşă. Kănd ese d'ăn isvoară săş, Nălă se điriă kătre săđă-Estă, ne şrămă kătre săđ-Bestă, ănoi kătre săđ-Estă ne şrămă merăe kătre nōrdă la o fēntendere d'ăşă đrăşă de 29 de zile. Ăiăi formeăşă fēntre

mănușii Abisiniei, trei katarakte și apoi în fine priimetele nămelor săr de Nil. Aici în țeara nămită Sennaar, Nilul formează o vale foarte fertilă; d'acum încolo, râul căruce dreptă către nord, pînă la țărimea nordică săr gradul 30, aici străbate Nubia și după ce a priimită apele marele râș nămită *Takaucé*, se aruncă prin trei katarakte în valea Nilului, alinț Syéné (săș Assouan). Șirul de mănș nămită Gebel-el-Selsileyh, prin care trece Nilul, se întinș de la Estă către Vestă și se compunș mai toș de granitș. De aici Egiptienii antiș aș lăsatș petre,

kă care aș klăditș obeliscii și cele-lale monumente ale lorș, vestite nentru antikșitatea și nedestrăktivitateă lorș. Îndatș după ce Nilul a eșitș din Nubia sânerioarș, dintpr'aceșă klăș de mănș înalș și de stînci pedestabile, Nilul ieă o alț înșășare. Dintpr'ânș râș penede, sâmosș, iste și sromotosș ce era, devine unș râș linișlitș, impozantș, nătemș zice, râul celș mai impozantș din lume, care străbate o întindepe aproape d'o mie mile țeografice, nă tînș pretșindeneă fekonditateă și fekicipeă. Kîndș a ajunș la marșinea meridională a Egiptului,

Nilul în Egipt la epoca inondașiei (kîndș inueș țara).

acolo rînelor de Philé și de Elephantina anșunș o țeară de mirăklă și valea (lăncă) Nilului arăș acolo o șcenș, kă care nă poate fi komparatș o alț asemeneă în lume. Klăci de la Assouan pînă la Cairo, (kapitală Egiptului), unde apele Nilului se despărș, eșă kăruce linișlitș și majestosș, avîndș o țărime de dșoe mile și parșă este eșratș într'o kștie imensș; klăci la amîndș marșinile sale se întinde dșoe șirșri de movile, dintre care cea orientăș se întinde pînă la marea romie, pe kîndș cea okșidentală, care înșene din Libia, șrmează kărsul Nilului pînă la întindepeă d'o kăle de patș zile. Așeș șirș de mănș este unș zidș făkșș din natșrș, care proteșe solulș fertilș alș Egiptului, kă să nă fie devastat de invăzșnea nisipului care 'lar adșcea vîntulș din desepere ni-

șinoase ale Libiei. Malulș dreptș alș Nilului se înalșă k'o mare repezișne, așeșă se nămente Gebel-Mokattamū, eșă este separatș în direkșșnea de la Estă către Vestă, prin mai multē vîi. În Egiptulș centralș, valea Nilului se țărște ceva, kă toate așeșă kearș în Fayoum, unde a ajunșș la țărșimea sa cea mai mare, tot n'are mai mult de kîț 4 1/2 mile țărșime. D'ăci șirș mănșilorș Libiei se dirîșă mai mult către Vestă. La Kairo, movila orientăș se lășă în jos și valea alăvealș nămită *Delta*, înșene să se prelășșeășă la o întindepe nemărușitș.

Dăș împreșșurapeă cea mai interesantș și mai partăklarș a Nilului, sînt inondașșile sale perșlate ne fie-kare anș, din care alășratș șirșrș repșente o șcene.

(Ba șrma).

Mesmerismul ŝau Magnetismul animalŭ.

(Ōrmarę)

Intp'adevtrŭ, rŭstxlŭ modernŭ pentrŭ simŭipŭi estraordinare insemneazŭ o deskadingŭ a adevtrpatxlŭi simuŭ estetikŭ. Dap din pŭnktxlŭ de vedere alŭ eticeŭi saŭ moraleŭi, ayeastŭ direkxiŭne a literatŭrei moderne, konpinde o idee adŭnkŭ, askŭnsŭ in ayeate romange de snaiŭmŭ; kŭvŭi in toate romangere ayeatea, se vede intp'ŭnŭ palatŭ feodalŭ, snpe esemplar ŭnŭ spektŭx (o stafie) presmblŭndŭ-se noantea ŭi prebestindŭ moaptea ŭnŭi membrŭŭ din familia ayealŭi palatŭ. Ayeastŭ spektŭx, fiindŭ ŭmbrŭ ŭnŭi sŭfletŭ omenesŭ kare de sekoli intpeŭŭi n'a pŭstŭtŭ veni la repaxŭŭ, a fostŭ o persoantŭ, kare inainte kŭ sŭte de anŭ, s'a pŭtatŭ kŭ o krimine de ŭnŭ asasinŭ (omopŭe de omŭ) saŭ de adxlŭterie, ŭi ayeastŭ krimine a prodŭsŭ o afŭrisipe asŭpra tŭtxlorŭ ŭeneraŭiŭnlorŭ viitorare ale ayeateŭi familii. O idee intp'adevtrŭ kontrapŭe kŭ liber-tatea voingei omenesŭi, dap foarte enerŭikŭ a inŭŭŭiŭna tŭrprimea ŭi greŭtatea ŭnei krimine; de ayea este foarte folositoare pentrŭ societatea modernŭ desfrinatŭ, kare, dŭnŭt ŭo a pierdŭtŭ frika de D-zeŭ ŭi frika kŭetxlŭi, trebŭe sŭ fie kŭrmŭitŭ prin frika stafiiilorŭ.—

Ama dap, nŭ este totŭ adevtrŭ kŭratŭ ayea ŭe s'a vorbitŭ desnpe magnetismŭ ŭi klinide vizixne (Claire-voyance) dap ne d'alŭtŭ parte nŭ pŭstemŭ nera kŭ magnetismxlŭ animalŭ este o pŭtere natŭralŭ d'ŭnŭ felŭ nŭoŭ, avia kŭnoskŭtŭ de noi. Sŭ vede kŭ prin manŭpŭlŭaŭiŭnea magnetismxlŭi, prinŭipxlŭ viedŭŭi ŭe se miŭnkŭ in sistemxlŭ nervelorŭ omxlŭi, ŭe skŭmbŭ intp'atŭta, kŭ relaŭiŭnile omxlŭi indivizualŭ kŭ lŭmea estepiorŭ, se modifiŭkŭ; apoŭi atŭnŭŭi legŭtxŭriŭle obiektive intpe mikrokosmŭ (omxlŭ) ŭi makrokosmŭ (ŭniver-sxlŭ) se slŭbeskŭ; akŭmŭ se deŭteantŭ vieaŭa sŭfleteaskŭ, vieaŭa sŭbiektivŭ din pŭntŭrlŭ omxlŭi kŭ o pŭtere indoitŭ de kŭitŭ in somnxlŭ obiŭnitŭ, prodŭkŭndŭ ŭi visŭpi saŭ visŭni mai limnezŭ ŭi mai perfekte de kŭitŭ visŭriŭle obiŭnsite. Asemenea pŭstemŭ ziŭe kŭ, fiindŭ-kŭ in stapea magnetikŭ, omxlŭ a pierdŭtŭ kŭnoŭtinga de sine-ŭi, ayeastŭ prerogativŭ preŭiosŭ kŭ kare se deosebŭte omxlŭ de ŭele-lalte animale lŭmintemŭi; de ayea omxlŭ magnetisatŭ kovo-

pŭndŭ-se din posiŭiŭŭnea sa elevatŭ, ŭmanŭ, nŭnŭ la vieaŭa animalŭ instinktivŭ, adikŭ par-kŭ fŭ-kŭndŭ-se din omŭ animalŭ, a ŭi kŭŭtiratŭ kalitŭtxiŭle animalelorŭ, ne kare natŭra le-a hotŭritŭ pentrŭ dŭnsele, adikŭ *instinktele*; apoŭi intpe instinktele animalelorŭ rŭsimŭ ŭi instinktxlŭ de prevederea viitorxlŭi; de ayea in somnxlŭ magnetikŭ omxlŭ are darxlŭ prevedereŭ. Ayeastŭ idee o rŭsimŭ adeveritŭ ŭi la konŭi, pre-kŭmŭ ŭi la oamenii lŭnsiŭŭ de minte kŭvŭi ŭi ei aŭ darxlŭ prevedereŭi nŭnŭ la ŭnŭ gradŭ mare, fiindŭ kŭ niŭi konŭi, niŭi lŭnsiŭŭŭ de minte n'aŭ darxlŭ ŭelŭ preŭiosŭ alŭ existenŭŭi ŭmane, adikŭ inte-liŭenŭŭ, simŭipe de sine-ŭi ŭi de liberŭ voingŭ, de ayea aŭ instinktxlŭ prevedereŭ.

Bedemŭ dap kŭ magnetismxlŭ animalŭ nŭ pidikŭ ne omŭ la o treantŭ mai inaltŭ de kŭitŭ este omxlŭ obiŭnitŭ ŭi sŭnŭtosŭ (kŭmŭ ŭi aŭ rŭnditŭ ŭnŭ), ŭi din kontra lŭ kovoarŭ la o treantŭ mai joŭŭ. Ama trebŭe sŭ se ŭi kŭ-meze. Magnetismxlŭ fiindŭ o boalŭ, o stape anor-mŭ, (nenatŭralŭ) trebŭe sŭ fie mai joŭŭ de kŭitŭ stapea normalŭ saŭ a sŭnŭtxiŭi; insŭ, inkŭ o datŭ trebŭe sŭ penetŭmŭ, sŭ nŭ se rŭndeaskŭ ŭine-va kŭ magnetismxlŭ este in kontra kŭ toate ŭele-lalte leiŭ a le natŭrei, ka kŭndŭ magnetismxlŭ arŭ fi o protestatiŭne in kontra raŭiŭniŭ ŭe dom-nesŭte in totŭ stŭdixlŭ natŭrei. Natŭra pŭmŭno totŭ ayea; este totŭ-deazna in ŭea mai mare konsekenŭŭ kŭ sine-ŭi, dap noi nŭ sintemŭ totŭ-deazna in stape a ne esŭlika toate fenomenele ei dŭne sistemele noastre. Kŭndŭ arŭ fi arŭtatŭ ŭine-va ŭnŭi Romanŭ din timpxlŭ lŭi *Traianŭ*, ŭnŭ stŭlŭnŭ galvanikŭ kŭ admirabiloŭ sale efekte, arŭ fi zisŭ: » ayeastŭ maŭinŭ este « ŭŭratŭ de la tronxlŭ lŭi Iŭniterŭ, tatxlŭ ŭlŭŭe-rlŭi »; dap ŭnŭ konveksitorŭ kŭ *Dŭka d'Alba* in Ispania, arŭ fi zisŭ: » ayeasta este o poamŭ » a diabolxlŭi, o lŭkŭape a satanei », ŭi neste nŭŭinŭ, fisikxlŭ kŭ stŭlŭnxlŭ lŭi arŭ fi fostŭ transpŭtatŭ in inkisoapea sakŭrei Inkxiŭiŭni ŭi pendensitŭ ka ŭnŭ ŭermeŭtxorŭ; akŭmŭ ŭtimŭ, kŭ stŭlŭnxlŭ galvanikŭ n'are trebŭingŭ niŭi de Iŭniterŭ, niŭi de satanŭ, fiindŭ-kŭ are ŭnŭ protek-torŭ mai mare de kŭitŭ ayeastia amŭndoŭ, adikŭ

зна дін леціле ценерале а ле наторей. Чине по-те шті, дакъ коніи ностріи нъ се воръ міра де ної, кѣм п'амѣ кѣноскѣтѣ ледеа фізикъ че лъ-креазъ ін магнетизмѣлѣ анімалѣ? —

О інтреваре інтересантѣ се івеште аічі, адікъ дакъ магнетизмѣлѣ анімалѣ а fostѣ кѣноскѣтѣ ші де націзнере античе? Чеа маї mare парте а саниенцілорѣ сінтѣ де опінізне къ, де ші mesmerismѣлѣ este o invenцізне modernѣ (а лѣі Mesmer), дар аѣ авѣтѣ ші націзніле античе o idee despre пѣтереа фізикъ че се manifestѣ ін магнетизмѣ. Ін мормінтеле Египціенілорѣ веки, адікъ ін ачесте рѣмѣшиде а ле знеї societății че а Інфлорітѣ къ мії де анії інaintea поастрѣ, гъсімѣ нисте фізуре іерогліфиче (ін семне), знде vedemѣ къ дої оамені аѣ o posiцізне знѣлѣ аінгъ ааѣлѣ, інтокмаї ка акѣмѣ magnetisatorѣлѣ аінгъ magnetisatѣ, кіндѣ се зрмеазъ manipulaцізніле магнетиче. — Antikvitatea Еленѣ este плинѣ де istoria opакълелорѣ каре аѣ fostѣ venopate ші pespectate ін тоатѣ Елада. О fatz пѣмїтѣ *Fitica* саѣ *Filonisa*, шедча не знѣ скажнѣ къ треї пічіоаре (trepiede) ші кіндѣ къдеа ін estase ші ін конвълзисні (spasmepi), інчenea а vorvi ніште frase profotиче, презікіндѣ лѣкрѣріле віітоаре. Оаре чине нъ кѣноаште, къ ачeastѣ *Fitica*, аре o mare аналоіѣ къ fetеле moderne клар-вълзінде не каре ші акѣмѣ ле інтревзінцеазъ знії ка o спекълацізне, ка профецізне спре а презиче оашенілорѣ вііторѣлѣ лорѣ? Апої кіндѣ, къ ачeastѣ idee vomѣ stădia istoria Antikъ ші vomѣ deskonopі інтр'insa мѣлте імпре-цізрѣрі askънse, не vomѣ еспліка ші аічі ніште fenomenе estраordinаре каре не-аѣ remasѣ пінѣ акѣмѣ ка міракълї neessплікавіле. —

Filosofѣлѣ каре привеш'е дінтр'знѣ пѣнкѣтѣ де vedere іналѣ, istoria націзнілорѣ ші а insti-туцізнілорѣ лорѣ, се інкредінцеазъ къріндѣ despre o fantz d'o mare імпортанѣ; адікъ, къ toate націзніле аѣ fostѣ пѣтрънse де идея знеї лѣме sѣfлетешї ші інвизібіле каре інкѣнціоарѣ лѣмеа materialѣ візібілѣ, ші каре, дін кіндѣ ін кіндѣ, ешіндѣ де sѣѣ maska еї знде а fostѣ askънсѣ, се аратѣ ін fінга са окілорѣ ностріи спѣімінтагї, stіlanгї де асемenea візізне. Ін *Kaldea* sel-ватікѣ, імацінацізнеа оаменілорѣ шї-а інкінсітѣ морці сѣріндѣ дін гронї ші fзундѣ плінгіндѣ пе зліде не ла миезл-нопції, преvestіндѣ марї

nenopochірі pentрѣ оаменїї чеї вії; totѣ асе-неа sчene пліне де знѣ характерѣ інпрозіторѣ, гъсімѣ ін tradіцізніле понвлілорѣ че локъсескѣ ін klіmele spігъpoase де мїазл-ноante (s. e. Skan-dinavia), ін ачесте кліме знде натрѣ е плінѣ де таблорзі де o мѣрїме цїрант-къ дар selvatікѣ, знде totѣ кінпѣлѣ пар-къ este amorцітѣ sѣѣтѣ o гїаѣѣ eterпѣ, ші знде кіарѣ Soarele стѣ пе черѣ ка o peатрѣ mare роміе ка сіңцеле дар ін-гредатѣ, амерінгътоаре ші neінкълзїтоаре; знде ін fine toate обїектеле, prodъкѣ ін ної идея морції ші інвїтіндѣ імацінацізнеа оаменілорѣ де лѣ креаці-знеа *імацінілорѣ грозаве ші monstrosоave*.

Din kontra, ін Мітологї ea амабілѣ а Ела-деї, ін ачeastѣ frъmoasѣ клімѣ, знде натрѣ este інавзцітѣ ін таблорзі дѣлчі де віеаѣѣ, де мїш-каре ші де frъмъseде каре змпле totѣ опі-зонѣлѣ vedepїї omълѣї, аколо ші імацінацізнеа omълѣї, тpeкіндѣ neste тїмпѣлѣ ачестеї віеѣї пѣ-мїнтене, а інventatѣ ніште імаціне амабіле, дѣлчі, інкінтѣтоаре дар нъ спѣімінтѣтоаре. — Аколо гъсімѣ не морції прежмѣлндѣ-се ін кінпї-ле Елісіче (paradisѣ, раїѣ) стрѣлѣчінде де frъ-мъseде, къ капетеле інкоронате де мїї де флорї пѣлѣкте ші къ парфїме sѣаве. — Апої кіндѣ змѣреле челе дѣлчі а ле пондеї се апроіеаѣ, кіндѣ лѣпа плінѣ къ лѣміна еї де арцінтѣ stre-лѣча не знѣ кімаѣ аконерітѣ де пензмеравіле ші admiravіле plante ші animale; кіндѣ zefi-рѣлѣ flъzїa ін aerѣ, ка кіндѣ арѣ преvestї дѣлчі sekrete де o віеаѣѣ sѣfleteaskѣ; атнчі sѣfle-теле морцілорѣ се плінѣлаѣ, (ін імацінацізнеа Еленілорѣ,) не мормінтеле лорѣ челе інфлорите, інvesmїнтате ін алѣе ка ла o пѣнтѣ плінѣ де бѣкѣріе, де ferічіре ші де бѣлѣ воінѣѣ pentрѣ чеї вії. — Ін адеврѣѣ, дѣпѣ tradіцізніле meri-dionale (а ле Еленілорѣ), морції ераѣ віне-во-торї pentрѣ оаменїї чеї вії, fїндѣ-къ ші мор-ції се вѣкѣраѣ де знѣ felіѣ де віеаѣѣ; дін kontra, ін tradіцізніле sententrionale (skandinavиче), мор-ції ераѣ інamicїї оаменілорѣ вії, fїндѣ-къ шїн ачeastѣ віеаѣѣ пѣмїнтеанѣ, натрѣ fїндѣ trіstѣ, маї мѣлѣ моартѣ де кітѣ віе, де ачееа ші морції пар-къ ераѣ сѣпѣрагїї къ се афлѣ оаменїї вії ін ачесте ре-цізні poloаре, хотѣрїте нѣмаї pentрѣ моартѣ, дар нъ pentрѣ fїнге віе.

Ин toate ачесте difepite tradіцізні а ле differitelорѣ націзні, despre panoptѣлѣ дінтре

мордї шї вїї, мѣкарѣ кїтѣ де гремїте шї де
 асспрѣ арѣ фї челе маї мѣте дїнтр'їнеле, тотѣ
 este o idee mare шї адеврѣатѣ каре рѣсвеште
 прїнтоате; ачeasta este ideea *immortalității* (немѣ-
 ріпей) *sfăetăsi smânș*, саѣ крeдїнѣа кѣ, дѣнѣ
 че їнчeteазѣ віeагa noastrѣ корпоралѣ, нѣ се
 їмїчеште тоатѣ фїнѣа noastrѣ моралѣ, чї кѣ
 атнчї петречемѣ о віeагѣ кѣратѣ сѣлeтeаскѣ,
 їн фepїчїpea саѣ нефepїчїpea, дѣне фантеле noastre
 їн ачeastѣ віeагѣ пѣмїnteanѣ. Апої де шї їн
 esistența de peste groapѣ, inima noastrѣ este
 o fїнѣа кѣратѣ snїpїtsалѣ, neavїndѣ нїчї ѣна дїн
 organele noastre materiale каре не сервѣ а-
 кѣмѣ ка нїште instrumente лe есерчїдїалѣ факл-
 тѣдїлорѣ noastre, totѣ рѣмїne їнтр'їнса ѣнѣ сѣ-
 венїрѣ де ачeastѣ fostѣ alianѣа їнтрe dїнса
 шї'їнтрe корпeлѣ materialѣ; прїн ачeastѣ сѣвенїрѣ
 inima пар-к'арѣ фї epatїкѣ, dorїtoare d'a vizita
 dїн tїmнѣ їн tїmнѣ локїнѣа са де маї nainte
 не пѣмїntѣ, supе а афла че с'а фѣкѣтѣ їнвeлї-
 шлѣ еї (корпeлѣ), кѣ каре а fostѣ атїлѣ де їн-
 тїмѣ лeгатѣ аїгїа ані, шї прїн каре а сѣвѣршїтѣ
 алїtea фанте memorabile! — Чїне дїн ної, їнтр-
 кїндѣ-се дѣне мѣлї ані лa natїeа са, н'аре
 плѣчepе а ведеа че с'а фѣкѣтѣ kasa ѣнде а fostѣ нѣс-
 кѣтѣ, шї ѣнде а петрeкѣтѣ аїгїа ані? — Аша поате
 сѣ fїe sїmїpїeа сѣлeтeалї vizїtїndѣ дѣнѣ moapte а-
 чeastѣ лeме ѣнде а трїтїѣ, дакѣ їнтр'адеврѣс се їн-
 тїмїалѣ о asemenea vizїtațione, прeкѣм крeдїнѣeлe
 поплeаре дїн тоате tїmнeрїe аѣ прелїnsѣ. —

Аша даp marnetїsmалѣ animalѣ, нѣ нeмаї
 кѣ арe о mare їmпортанѣа фїїндѣ шї о mare
 їнвeнцїѕne fїsїкѣ, дарѣ арe шї о їнтїnsѣ їmпорт-
 анѣа моралѣ, фїїндѣ-кѣ este ѣнѣ аргѣmentѣ vї-
 зївалѣ алѣ їмпорталїтѣдїї сѣлeтeалї nostrѣ! Este
 ѣн аргѣmentѣ кѣ їн immensалѣ domєnѣ алѣ natspєї,

о napte dїн fїїнѣeлe салe пар-кѣ sїntѣ askєnsє
 sѣбїтѣ о ѣмбрѣ, кѣ нѣ лe vedemѣ шї кѣ ачeastѣ
 лeме сѣлeтeаскѣ се афлѣ їн mїz. Oкeлѣ nostrѣ,
 їнсѣ maskатѣ, шї нeмаї дїн kїndѣ їн kїndѣ лeа-
 пѣдѣ maskа, атнчї кѣ їнкрeменїpe не їнкрeдїн-
 ѣтїмѣ де fїїнѣа еї! —

О тѣ ѕчentїкeлe (некрeдїнчїoѕeлe), нїчї акѣмѣ
 н'о сѣ крeзї їн nemѣрїeа сѣлeтeалї тѣѣ? Opї poate
 кѣ аштeндї ка сѣ віe їншї-шї мордїї а'гї фачe ѣнѣ
 paпoptѣ де тоате петречepїe лорѣ не fїe-карe зї їн
 paradїsѣ саѣ їн inferнѣ, шї tokмаї атнчї сѣ
 крeзї? Nѣ vezї тѣ, кѣ opї че nasѣ fацї їн ачea-
 стѣ vїїагѣ, тe дѣчe neаутрѣлѣ кѣтpe о алѣ vїїа-
 гѣ? Nѣ vezї тѣ кѣ, кѣ кїтѣ тe адїнчeзї маї мѣлїѣ
 їн ѕекрeтeлe ачeasteї vїeгїї корпоралe, кѣ атїлѣ
 маї мѣлїѣ пар-кѣ тe vezї epatїкѣ їнтр'єнѣ лe-
 epїнтѣ фѣрѣ emїpe, шї opїzontалѣ vedepєї тaлo
 кѣ се ѕтрїнѣe totѣ mepєѣ шї се mїkїropеазѣ, їн
 kїтѣ emїї ѕїatїтѣ а kєnoаunte кѣ dїnkolо de лїmї-
 тeалѣ ачeastї opїzontѣ се deskїde ѣнѣ алѣ opї-
 zontѣ нѣoѣ де о кѣрїme їmenсѣ, nemѣрїїnitѣ

— O! Kєnoаunte даp тѣ аmїчe, їн marnetїsmалѣ
 animalѣ о kee нѣoѕ, mїstepїoасѣ че deskїde їн
 naintea vedepїї тaлe ѣнѣ domєnѣ нѣoѣ алѣ Natspєї,
 nekєnoskātѣ шї mїstepїoѕѣ, ачeasta este *domєn*алѣ,
sfăetelорѣ! Трeбѣe сѣ авeмѣ ѕuepаnѣа кѣ а-
 чeastѣ mare лeмїнѣ че с'а рѣѕїndїїї прїн ге-
 нїалѣ лїї *Mesmerѣ*, се ва мѣрї їн vїїлорѣ нїнѣ
 kїndѣ се ва фачe ка о флакѣрѣ лeмїnoасѣ, каре
 ва pїsїнї їнтeнepекeлѣ ѕнepстїgїѕnїлорѣ, арѣ-
 tїndѣ ѣnepаgїѕnїлорѣ vїїtoare не omєлѣ їн аде-
 вѣрѣata са noѕїgїѕnє, їнтрe чepѣ шї пѣмїntѣ, tok-
 маї ка vestїtїалѣ Kолoѕѣ antїкѣ де лa їnsѣла Rhodos,
 ea ва арѣта не omѣ їн тоатѣ пeтepеа са, ка
 domнїтopалѣ пѣмїnteалї, ѣпої шї їн тоатѣ rлopїeа
 са де fїалѣ чepѣлї їnzestpātѣ кѣ nemѣрїeа eтepнѣ!

Комѣнїкацїїнї шїїнѣїфїчe мїчї.

Oрoлoѣїалѣ animalелорѣ.

Дар шї vрaвїа noastrѣ, este ѣнѣ opoлoѣїѣ vїї;
 dїmїneагa не ѕkoалѣ dїн ѕomнѣ, лa о opѣ fїкѣз кѣ
 баvардаїїалѣ eї; даp шї ѕeара лa oра pєрѣлатѣ totѣ
 ea vopєѕhte шї се чeарѣтѣ кѣ ал ѕїї, не kїndѣ лa
 mїeзлѣ zїлeї, арe tabїeтѣ де doарme pєрѣлатѣ. Кор-
 вїї шї чїopїлe се ѕkoалѣ лa о opѣ хотѣрїтѣ, noantea
 плекѣ dїн kзартїрeлѣ лорѣ де noante dїн пѣдѣpе шї
 ѕeара лa о opѣ pєгeлатѣ vїнѣ їnanoї, ка ѕѣ се кѣлчe.
 O жмѣтate opѣ дѣнѣ плекapea корвїлорѣ vїнѣ pєрѣ-
 латѣ їн пѣдѣpе чeтe де naseрїї нeмїte Ardea. Ын Be-
 neцїа се адєнѣ їн тоате zїлeлe pєрѣлатѣ лa oра 2
 дѣнѣ amїазѣ чeтe де popzмїї їн mїагa Sf. Marcus,

ка сѣ прїїmeаскѣ нѣрїmїnteалѣ лорѣ dїн mїїnєлe фoнк-
 цїoнapѣ-її пѣвлїкѣ хотѣрїтѣ пeнтрѣ нѣрїpєa лорѣ.
 Чїне арe фeлѣрїme де ашїалe domestїчe поате кѣ шї
 факѣ лeѕne ѣнѣ чeасopнїкѣ де ашїалe. E desteалѣ ка
 сѣ dea о лeнѣ де zїлe де mїнкарe кaїлорѣ лa oра
 6, вачїлорѣ лa oра 7, пopчїлорѣ лa oра 8, rзїнїлорѣ
 лa oра 9, popzтвїлорѣ лa oра 10, kїпїлорѣ лa oра
 11 шї дѣнѣ арїnzѣ totї їн ачeastѣ ordїnѣ; дѣнѣ о лeнѣ
 де zїлe, лa oрeлe хотѣрїte, fїe-карe dїнtrе ачeste
 ашїалe лa чepе mїнкаре лїї pєрѣлатѣ ка kїndѣ с'арѣ
 ѕїта лa ѣнѣ opoлoѣїѣ.